

P. n. učiteljicam! Kvalitetno delo in blago, najboljši kroj, lastna izdelava, blago in krzno direktno iz največjih tovarn, zaradi tega Vam lahko nudi najlepše plašče najceneje, na mesečna odplačila le damska konfekcija **PAULIN, LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 5**

† Tovariš Ivo Trošt

V Ljubljani je 3. oktobra preminul šol. uprav. v p. tovariš Ivo Trošt, star 72 let.

Pokojni tovariš Trošt je bil vzoren učitelj, zaslužen javni delavec, pisatelj, ustanovitelj in vodja raznih kulturnih organizacij ter humanitarnih društev. Po rodu je bil Vipavec.

Po dovršenih učiteljskih študijah v Kopru je služboval kratko dobo v svoji rojstni dolini. Od tu se je preselil na Razdrto, pozneje pa v Tomišelj pri Ljubljani, kjer je ostal od 1909 do upokojitve 1925. Vse sposobnosti je posvetil pouku in vzgoji mladine ter izobrazbi naroda.

S svojo pridnostjo in vztrajnostjo ni ostal le v mejah tedanje šolske izobrazbe, ampak je to razširjeval ter se izpopolnjeval.

Za kot učiteljskičnik se je poskušal v pisateljevanju, kar je nadaljeval tudi kot učitelj v vedno večjem obsegu in z večjo pisateljsko

dovršenošjo. Kot mladinski pisatelj je sodeloval v »Vrtcu« in pozneje v »Zvončku«, a za obširnejšo javnost je pa priobčeval svoje dovršenejšje pisateljske snise in povesti v »Domu in svetu«, »Ljubljanskem zvonu«, »Mohorjevi družbi«, »Slov. Maticia«, Gabrščkovi knjižnici. Bil je sotrudnik »Učit. tovariša« in dopisnik »Slov. naroda«. Neutrudno je delal in se žrtvoval za svoj učiteljski poklic, za napredek in izobrazbo naroda. Baval se je umno tudi z vrtnarstvom in sadjarstvom, gojil je tudi glasbo ter vodil razne zборе. Ustanavljal in vodil je prosvetna in humanitarna društva, in ves svoj čas, vse svoje sposobnosti je žrtvoval v korist šole in v korist svojega naroda.

Za vse požrtvovalno delo in pridnost je prejel več priznanic in pohvalnih dekretov od nadrejenih šol. oblasti, a z najvišjega mesta pa častno odlikovanje.

Kot trdno značajan, dobrohoten, nesebičen svetovalec ljudstva, si je pridobil povsod njegovo zaupanje in spoštovanje. Vedno je užival tudi polno zaupanje svojih stanovskih tovarišev kot ljubezniv sovrstnik. Zato ga je pa učiteljstvo volilo tudi za svojega zastopnika v razne šolske in stanovske korporacije, kjer je po svojem značaju mirno in odločno zastopal interes učiteljskega stanu in zagovarjal napredek pouka in šole.

V torek 5. oktobra je nastopil tovariš Trošt svojo poslednjo pot. Kako je bil čislán in spoštovan, je pokazal tudi njegov pogreb, na katerem ga je spremljalo kljub slabemu vremenu in nalivu izredno veliko število njegovih znancev, prijateljev in stanovskih tovarišev od blizu in daleč, da mu izkažejo poslednjo počastitev in vzamejo zadnje slovo od njega.

Tovarišu Ivu Troštu bo ohranjen svetel spomin!

† Aničiču Josipu

Umril je naš dragi, dobri tovariš Jožko... Zaplapolala je večna žalost in zajokala so srca, ki so Te poznala...

Aničič Josip, šol. upravitelj pri Sv. Jakobu ob Savi, je bil rojen v Istri, kraju Matulje, dne 6. marca 1895. leta. Maturiral je na učiteljskišči v Kastavu, služboval nekaj časa v domačih krajih Istre, dokler ni bil poklican na italijansko bojišče, kot borec za pravico in svobodo svojega naroda in zemlje, ki jo je nad vse ljubil in jo učil ljubiti.

Po prevratu je odšel kot jugoslovanski častnik v Prekmurje, da bi branil severno mejo. Tam je ostal dolgo let in kmalu nato deloval tudi kot učitelj-vzgojitelj in narodni delavec. Odtod je prišel v Slovenijo. Služboval je v presrčni gorski vasici na Polšniku, kjer so ga ljudje zelo vzljubili in spoštovali ter mu ob poslednji poti izkazali slovo, kakršnega zmore edinole iskreno čuteč, preprost narod.

Poslednja njegova služba pa mu je bila pri Sv. Jakobu ob Savi, kjer je umrl in bil pokopan.

Da umrl si nam, dragi tovariš Jožko, Ti ki si neizmerno ljubil življenje in delo. Od vsega Te je odtrgala smrt, ki Ti je tako nenadoma zlomila življenje. Umril si kot človek, ki ni poznal sovražnosti, ne nasprotnikov. Ljubil si iskrenost in čiste značaje, kakor si bil sam iskren in plemenit. Tvoja neumornost v delu in značajnosti Ti je pridobila mnogo znancev in prijateljev. Odsel si v večnost mlad, komaj 42 let star.

Kot učitelj si moral mnogo pretrpeti, okusiti vso grenkoto življenja, pretrpeti mnogo bridkih izkušenj od svojih skritih sovražnikov, vendar si bil odločen v svojih dejanjih, a istočasno nežen v čustvih. Jeseni, 1. oktobra, Te je sprejela zemlja vase, v svoj mirni kotiček, ki si ga v poslednjih bolečinah najbolj zaželel. Zapustil si nas, zapustil ženko Tilko, ki je s Teboj izgubila svojega ljubljeneega soproga, a mi iskrenega tovariša!

Tovariš.

Splošne vesti

ZAPUŠČANJE SLUŽBENEGA OKOLIŠA.

Lansko leto meseca oktobra je izdala kraljevska banska uprava odredbo ministrstva prosvete, ki je upravljala bivanje učiteljstva v okolišu njegovega službenega mesta. Določila te odredbe so bila taka, da so omejevala svobodo kretanja vsemu učiteljstvu. S tem je bil najbrž pravi namen okrožnice povsem zatamnjen in do izraza so prišle predvsem ona določila, ki so nalagala vsem samskim učiteljem in učiteljicam brez izjeme dolžnost, stanovati v službenem okolišu; poročenim je bilo le pod gotovimi pogoji dovoljeno stanovati izven službenega okoliša; nadalje je bilo prepovedano učiteljstvu tudi ob nedeljah in praznikih odстранjevati se iz službenega kraja, določeno pa tudi, da se je morala odredba prečitati krajevnim šolskim odborom.

Ta odredba je zelo prizadela veliko večino učiteljstva tudi gmotno. Sekcija JUU za dravsko banovino je naslovila na kraljevsko bansko upravo posebno vlogo, v kateri jo je prosila, da predlaga prosvetnemu ministrstvu korekturo odredbe.

Vprašanje odstranjevanja učiteljstva iz službenega okoliša je sedaj po enem letu končno urejeno. V tem pogledu se je upoštevala prošnja naše sekcije. Izšel je »Pravilnik o dovoljevanju odsotstva učiteljstva...«, katerega čl. 12. pravi doslovno sledeče:

»Božične in velikonočne počitnice, kakor tudi dnevi, ko na šoli ni pouka, veljajo za službene dneve. Med tem časom se smejo učitelji vseh šol, izvzemši starešine meščanskih, srednjih in srednjih-strokovnih šol, oddaljati in biti zunaj svojega službenega kraja; morajo pa dati svoj natančni naslov in se odzvati in priti v službeni kraj, če jih prosvetni oddelek banske uprave ali ministrstvo za prosveto pozove.«

Z določbo tega člena je učiteljstvo oporočeno vlaganju posebne prošnje, če se hoče ob nedeljah, praznikih ali drugih prostih dneh odstraniti iz službenega okoliša. Ni mu več potrebno kakršno koli dovoljenje, če hoče proste dni uporabiti po svoji preudarnosti in sme s prostim časom res samo razpolagati.

OPOZORILO.

Prvi letošnji številki »Popotnika« prilagamo položnice s prošnjo na vse šol. upravitelje(ice) ter na naročnike, da pravočasno, ako že ne takoj, nakažejo naročnino »Popotnika«, in to za tekoče šolsko leto in eventualne zaostanke iz prejšnjih let. Morebitne nedostatke naj cenj. naročniki takoj reklamirajo. V zvezi z odlokom kr. banske uprave IV. No. 2255/1 od 24. januarja 1936 je naročitev »Popotnika« obvezna za vse šole.

Uredba ministrstva prosvete o vzdrževanju ljudskih šol, ki je stopila v veljavo dne 10. septembra 1936 (Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 76 z dne 19. septembra 1936), pa določa v čl. 9., da morajo upravne občine postaviti v svoje proračune potrebne kredite za poravnavo še neporavnanih obveznosti šolskih občin od vključno 1936/1937. leta. Ta določba je važna predvsem za one krajne šolske odbore, ki so na dolgu za naš list »Popotnik«. Zato naj zaostalo naročnino lista iz prejšnjih let prijavijo prizadete šolske občine upravnim občinam, da jo te pravočasno vnesejo v svoj proračun, ako tega še niso storile. Na ta način bo vsa zaostala naročnina »Popotnika« najhitreje poravnana.

Uprava JUU.

— Tiskarski skrat je v zadnjem poročilu spremenil Jaenschev ejdetski tip v Jacutschev (dr. Gogola, Karakterologija).

— Iz Slovenske šolske Matice. Zadnje čase prihajajo na šolsko Matico pisma, v katerih se Matica naproša, naj pošlje na ta ali oni naslov knjige za l. 1936. Da ne bo nepotrebnih pisarij, se sporoča prizadetim tem potom, da je Zbornik za l. 1936. popolnoma razprodan in da sta naročnikom na razpolago samo še Vrančeva in Finkova knjiga. Člani, t. j. vsi tisti, ki so se Matici pravočasno prijavili in tudi plačali letno članarino, so prejeli vse tri knjige za din 30.—, ne velja pa ta cena za one, ki se sedaj priglašujejo, ker te vendar ne moremo smatrati za člane Matice. Vsi ti dobe Vrančeve »Osnove strnjene pouka« za knjigarniško ceno 40 din,

Finkovo knjigo za 12 din, torej obe knjigi za 52 din, kateremu znesku naj dodajo še 2 din za pošne stroške, torej skupno 54 din. Knjigi je naročiti v knjigarni Učiteljske tiskarne ali pa pri Šolski Matici. Pripominja se še, da se na naročila brez vposlanega denarja ne moremo ozirati. Pošljite denar potom pošne položnice, ki jo dobite za 25 par pri vsakem poštnem uradu. Štev. čekovnega računa Slovenske šolske Matice je: 11.306.

Blagajnik.

— Vranc-Dolganov »Koncentracijski načrt letnih delovnih enot« izide v Učiteljski tiskarni, kakor hitro bo došlo dovolj prednaročil. Pošljite čimprej prijave, da bodo načrti lahko čimprej natisnani.

— Razvitje prapora PJS. Na drž. narodni šoli v Vodichah je 9. oktobra tamonjši Podmladek JS razvil svoj prapor. Z lepim predhodnim nagovorom ga je blagoslovil domači župnik g. Peter Janc. Praporu je kumovala veleposestnikova soproga ga. Marija Tavčarjeva. Mladina je prepevala in deklamirala. Govoril je na slavnosti tudi glavni tajnik

PJS, učitelj Viktor Pirnat iz Ljubljane. Pred razvitjem prapora je mladina na šolskem vrtu vsadila spominsko lipo. Vso pomembno slavnost je zasnoval in odlično izpeljal šolski upravitelj g. Alfonz Završnik.

— Za razredno čtivo v višjih razredih ljudskih šol uporabljajte mladinske izdaje naših klasikov, s tem čtivom posebno utrjujete pouk iz slovnosti. Radi izredno nizkih cen si lahko naroči: 1. razred n. pr. Levstika, 2. Slomška, 3. Stritarja, 4. n. pr. Trdino ali Kroniko, itd., pa si potem med seboj zamenjujejo. Poskusite, mladina bo imela s tem veselje, dosegli boste dobre uspehe.

— Sekcija Podmladka Jadranske straže je te dni razposlala svojo prvo letošnjo okrožnico na vse šole, kjer je obstojal PJS. Vsa p. n. šolska upraviteljstva najljudneje naproša, naj okrožnico sprejmejo in jo izročijo poverjeniku PJS na šoli! Nobena šola naj okrožnice ne zavrne, četudi trenutno nima PJS. Naproša se, naj ga skuša znova obnoviti! Sekcija PJS v Ljubljani jim je z vsem vedno na razpolago.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— Zahtevo po učiteljski stalnosti in vzroke za to citira iz »Učit. tovariša« »Slovenska beseda« od 8. X., ki dodaja sledeči komentar: Temu nimamo dodati nič drugega, kakor da novi prosvetni minister gornje razloge osvovi in jih iznese v ministrskem svetu. Če jih bo potem še uresničil v naši praktični prosvetni politiki, bo žel nevenljivo slavo in zahvalo vsega učiteljskega stanu in vseh staršev šoloobveznih otrok.

— Učiteljski klub JRZ. »Slovenec«, 10. X., piše: Učitelji resavskega okraja v Srbiji so ustanovili učiteljski klub JRZ za predsednika je izvoljen šolski nadzornik Dimitrij Popović. Klub šteje 24 članov.

Najnovejši vzorci

za jesenske plašče

ravnokar prispeli.

Bogata izbira

A. & E. Skabernè, Ljubljana

— V anketi o slovenskem šolstvu, ki jo prinaša »Slovenec« od 10. X., piše neki posestnik: Otrok, ki nima nikogar, ki bi se brigal za njegov šolski napredek, se zna komaj podpisati, ko gre zadnjič iz šole. Saj se pa tudi lahko, ko ga učitelj ne vidi vsega skupaj skoraj 180 dni v letu. Vedno se najde kakšen vzrok: učiteljsko zborovanje, bolezen, izleti, proslave itd. Tako na ljudski šoli. Ljudska šola naj se izpremeni tako, da bo nižja ljudska šola.

Kadar pridete v Ljubljano, se zglasite pri obvezni manufakturni veletrgovini

R. MIKLAUC „Pri škofu“ kjer boste našli veliko izbiro blaga za moške in damske obleke po izredno ugodnih cenah

Lingarjeva ulica — Pred škofijo, Ne pozabite: R. Miklauc, Ljubljana

Učiteljski pravnik

— Š Tablice »Moji prejemki« dobite na prvem zborovanju. Ker so tablice lanske izdaje, Vas prosim, popravite na njih letnico v »1937/38«. — Tablica, spopolnjena s prejemki od septembra 1937 dalje, Vam pokaže dejanski povisek prejemkov po novi uredbi, spopolnjena z datumom zadnjega napredovanja, Vas pa opozori, ali javite v tem letu povisek, odnosno ali zaprosite za napredovanje.

Naša gospodarska organizacija

— g Učiteljski dom v Mariboru. Za »Lukmanov kamen« so nadalje darovali: Št. Blažič, učit., Studenci, 50 din; Krožek upok. učiteljstva v Mariboru ob priliki mesečnega sestanka dne 7. oktobra, 155 din (nabrala tovariša Ogorelec in Purkhart). Prav iskrena zahvala! M. Kožuh, blagajnik.

Učiteljska tiskarna

— t Za šolske in druge knjižnice nudi Učiteljska tiskarna bogato izbiro mladinskih in drugih knjig po izredno znižanih cenah. Preglejte katalog Učiteljske tiskarne in izberite potrebno za popolnitev knjižnic.

— t Kraljevska banska uprava je izdala odlok, da smejo nakupovati šole pri vseh knjigarnah in trgovcih. To je že prej odločilo ministrstvo prosvete, kar smo objavili v »Učiteljskem tovarišu«. Poslužujte se Učiteljske tiskarne.

— t Učiteljice ročnih del dobe vse tu-in inozemske liste za ročna dela v Učiteljski tiskarni. Oglejte si ob priliki bogato izbiro.

— t Najnovejša pridobitev je dobro nalivno pero, ki je potrebno vsakomur. Velika izbira v Knjigarni Učiteljske tiskarne.

— t Člani nabavljalne zadruga imajo v Učiteljski tiskarni popust. Starši, poslužite se te ugodnosti.

— t Tovariši! Zdaj bo najprimernejša prilika, da pristopite kot zadržniki k Učiteljski tiskarni in plačate delež ter s tem ustrezete sklepu banovinske skupščine. Kdor član JUU — ta zadržnik.

— t Naklada »Ročnega kataloga« je omejena. Naročite čimprej, da zaloga ne poide. Noben učitelj ne more biti brez te, ne samo za šolo, ampak tudi za učitelje važne knjižnice z mnogimi življenjsko važnimi zadevami. Cena v platno vezani knjižnici s katalogom je 17 din, brez koledarja pa samo 8 din.

— t Učitelji kmetško-nadaljevalnih šol, ne zamudite lepe prilike in naročite bogato ilustrirano, vezano knjigo Belletovo »Sadjarstvo«, za znizano ceno 20 din. Naroča se v Učiteljski knjigarni v Ljubljani ali pri podružnici v Mariboru. Lepa knjiga bo vašim učencem najboljši priručnik pri pouku iz sadjarstva.